

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUCHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

DUMINICA A 28-A DUPĂ RUSALII

**A Sfinților Strămoși
Pilda celor poftiți la cină**

SF. PROOROC DANIEL; SFINȚII TREI
TINERI: ANANIA, AZARIA ȘI MISAIL

„Zis-a Domnul pilda aceasta:
un om oarecare a făcut cină mare
și a poftit pe mulți; și a trimis el la ceasul
cinei pe slujitorul său să zică celor poftiți:
veniți, căci totul este acum gata.”

Luca 14, 16-17

Sfânta Evanghelie rânduită de Sfinții Părinți pentru această duminică este plină de înțelesuri duhovnicești și ea privește atât mântuirea neamului omenesc, în general, cât și mântuirea sufletului nostru, a fiecăruia dintre noi. Această pildă, rostită de Mântuitorul, ne ajută și în pregătirea noastră duhovnicească pentru întâmpinarea sărbătorii mari și sfinte a Nașterii Domnului Iisus Hristos.

Cine este acel „om oarecare”? Sfinții Părinți ai Bisericii, tâlcuind Evanghelia, au arătat că acel „om oarecare” este, de fapt, Dumnezeu Tatăl Care, în vremurile din urmă, adică la amurgul istoriei, pregătește cina pentru oameni, în împărăția cerurilor.

Evanghelia ne spune că acest stăpân al casei și-a trimis slujitorul său de încredere să invite la cină pe prieteni și pe cunoscuți. Însă, cei pentru care fusese pregătită cina, „ca și cum ar fi fost înțeleși”, au refuzat cu toții invitația, prezentând fiecare scuze diferite.

Tot din interpretarea Sfinților Părinți, aflăm că slujitorul pe care stăpânul casei l-a trimis să facă invitațiile pentru cină este Însuși Hristos Domnul, Fiul lui Dumnezeu, Care „n-a venit să I se slujească, ci ca să slujească” (Matei 20, 28) și Care a fost prevestit de profeții Vechiului Testament ca fiind „sluga Domnului” (cf. Isaia 53, 11), venind în lume să împlinească voia Domnului. Așadar, slujitorul din această Evanghelie este Fiul Cel veșnic al Tatălui ceresc, Care Se face om, ia „chip de rob” (cf. Filipeni 2, 7) și devine

PILDA CELOR POFTIȚI LA CINĂ

împlinitor al iubirii lui Dumnezeu Tatăl, pentru mântuirea oamenilor.

Vedem în această Evanghelie cum iubirea este refuzată prin scuze abil formulate. Slujitorul din Evanghelia acestei duminici îi spune stăpânului casei că cei invitați la cină - adică la un eveniment unic, îndelung pregătit, de bucurie și comuniune - nu pot veni, preferând să se dedice unor activități și situații lumești care, deși importante, s-ar mai fi putut amâna.

Astfel, unul dintre cei chemați și-a declinat prezența la cină, spunând că „am cumpărat un ogor și trebuie să mă duc să-l văd”. Ogorul, în interpretarea Sfinților Părinți ai Bisericii, reprezintă grijile acestei lumi, dorința nemăsurată de avere, voință nesaturată de putere și tendința de a stăpâni cât mai mult din suprafața pământului.

Al doilea invitat a spus: „am cumpărat cinci perechi de boi și mă duc să-i încerc”. Tot Sfinții Părinți ne spun că cele cinci

perechi de boi reprezintă cele cinci simțuri ale noastre care, foarte adesea, îl fac pe om prizonierul biologicului, întunecându-i complet orizontul duhovnicesc.

Al treilea invitat spune: „mi-am luat femeie, și pentru aceasta nu pot veni”. Acest răspuns caracterizează grijă exagerată pentru familie.

Viața de familie nu trebuie să fie trăită în uitare de Dumnezeu. Soțul, soția, copiii ori rudele sunt daruri de la Dumnezeu și, de aceea, aceștia trebuie iubiți și spiritual în așa fel încât să-i apropiem de Dumnezeu, să-i îndreptăm pe calea mântuirii și a sfințeniei.

Stăpânul casei avea un plan pentru cina pe care o pregătise cu atâta atenție. Cum cei chemați nu au răspuns invitației, deși ei erau cei preferați, stăpânul acelei case s-a îndreptat spre alții, care niciodată nu s-ar fi așteptat să ajungă la demnitatea de a fi invitați la o cină atât de strălucită. Dacă în primul rând au fost invitate persoane alese, după primirea refuzului,

invitația lui s-a îndreptat spre lumea necunoscută și fără pretenții de noblețe.

„Atunci, mâniindu-se, stăpânul casei a zis slujitorului său: ieși degrabă în piețele și în ulițele orașului: și săracii, și betegii, și orbii, și șchiopii adu-i aici”, adică mergi și cheamă pe acei oameni care nu sunt elite ale societății, care nu se consideră desăvârșiți sau superiori altora și care au multe lipsuri materiale trupești și spirituale.

Oamenii din al doilea val de invitați sunt, în tâlcuirea Sfinților Părinți, oamenii simpli din poporul evreu, mulțimile de oameni care veneau să asculte cuvântul lui Hristos

și să se tămăduiască cu puterea Lui.

Nimeni nu poate zădărnici planul lui Dumnezeu de mântuire. După ce slujitorul i-a spus că i-a îndeplinit porunca de a-i aduce pe „săracii, și betegii, și orbii, și șchiopii” din piețe și de pe ulițe și că tot mai sunt locuri, atunci stăpânul casei a zis: „ieși la drumuri și la garduri și silește-i pe toți să intre, ca să se umple casa mea.”

A treia categorie de invitați sunt neamurile, adică popoarele păgâne, care nu au primit de la Dumnezeu chemarea de popor ales. Oamenii găsiți „la drumuri și la garduri” erau cei din neamurile pă-

gâne, care înaintau în istorie pe drumuri contradictorii. Cei care stăteau la marginea lumii - în înțelesul că trăiau fără a avea conștiința demnității de popor ales al lui Dumnezeu, sunt și ei chemați la cina cea mare a împărăției cerurilor.

După ce s-a umplut casa stăpânului, acesta s-a bucurat, însă a mai adăugat: „nici unul din oamenii aceia care au fost poftiți nu va gusta din cina mea.”

Evanghelia acestei duminici este Evanghelia libertății noastre, dar și a libertății lui Dumnezeu. ❖

Părintele Dinu Pompiliu

CONFERINȚELE PAROHIEI ȘERBAN VODĂ

Înceiem un ciclu de conferințe sau de seri duhovnicești pline de învățăminte pentru noi toți: tineri și bătrâni, începători în ale credinței sau cercetători ai Sfintei Scripturi și textelor patristice de multă vreme. Toți avem nevoie de sfat și lămurire, căci numai așa ne vom trăi viața în credință, când în fiecare gest și cuvânt al nostru, făcut sau rostic cu smerenie și delicatețe, ceilalți vor vedea că suntem implinitori și următori deplini ai Evangheliei lui Hristos.

Greu este drumul de la ureche la suflet. Avem parte de multe cunoștințe azi, dar nu punem în practică mai nimic din ceea ce auzim sau citim. Nu punem la suflet, nu ne înflăcăram, nu dăm cuvintelor căldura și energia faptelor noastre. Părintele Ilie Cleopa avea o vorbă: „Dă-te jos din iarmaroc”, din mintea ta prin care trec mii de gânduri și strămută-te în inima ta, unde să găsești pacea în care să te rogi. Acum, cu atâtea rețele de socializare, am ajuns pe de-a-ntregul iarmaroc, iar dependența a ajuns atât de mare, încât nu

mai vrem să mai avem momentele noastre de interiorizare, de meditație, de liniște și contemplare. Puținele momente „libere” le dedicăm „relaxării” prin jocuri pe telefon. Nu mai permitem minții să gândească, darămite să coboare în suflet.

Aceste seri de conferințe din biserica noastră mă duc cu gândul la Sfântul Cuvios Paisie de la Neamț pe care îl avem la noi atât prin sfințele sale moaște din raclă, cât și în imaginile din viața sa de pe pereții bisericii și de pe raclă. De multe ori mă gândesc că aceste seri s-ar putea numi „filocalice”, căci năzuim să învățăm să trăim frumos și adevărat, să fim iubitori de frumos: filo-calos înseamnă iubitor de bunătate, de frumusețe. „Filocalia”, așa au numit pentru prima dată Sf. Vasile cel Mare și Sf. Grigorie Teologul o antologie a scrierilor lui Origen având ca temă „iubirea de frumusețe divină”. Iar apoi numele a fost dat culegerilor de texte ale Sfinților Părinți privind viața contemplativă și ascetică. Sfântul Cuvios Paisie de la Neamț a cunoscut de la Sfântul Cuvios Vasile de la Poiana Mărului – și el un descoperitor al textelor patristice și al rugăciunii isihaste – o practică a serilor

duhovnicești. La schiturile Cuviosului Vasile de la Poiana Mărului, în serile și nopțile lungi de vară aveau loc discuții despre practica rugăciunii minții și alte aspecte ale vieții contemplative. Mai târziu, la Mănăstirea Dragomirna, cum începea Postul Nașterii Domnului, se adunau toți frații în trapeza mănăstirii, iar starețul Paisie le citea și tâlcuia texte din Sfinții Părinți. Ucenicii săi vorbesc cu mare dragoste de aceste seri, aducătoare de mângâiere și întărire duhovnicească.

Așadar, aș numi aceste seri „filocalice”, căci rostul lor este de a ne lumina mințile și de a ne încălzi inimile. Am avut în acest Post prilejul de a ne întâlni cu oameni minunați, atât prin cunoștințele lor, cât mai ales prin experiența de viață și de jertfă în Hristos. Ei sunt un exemplu de urmat pentru noi. Vă îndemn pe toți să reluați vizionarea acestor conferințe cu mare atenție și veți vedea câtă frumusețe pot aduce ele în viața dumneavoastră.

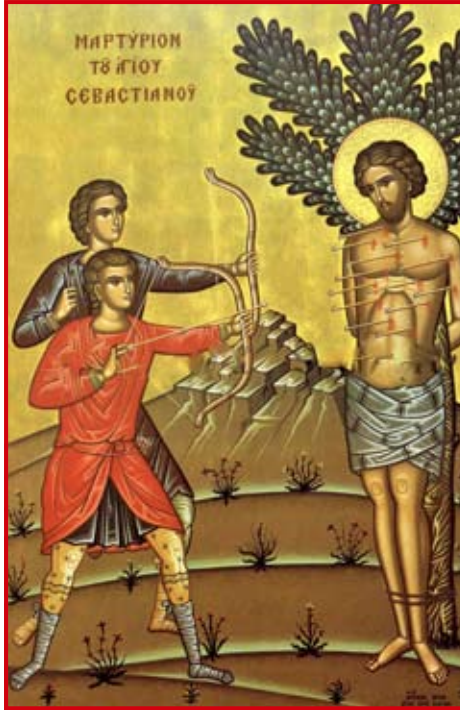
Mulțumim tuturor celor care s-au implicat în organizarea acestor seri. Dar ei cred că se vor mulțumi cu adevăratul nostru câștig: în cunoaștere și îmbogățire spirituală. ❖

PENTRU PRIMA DATĂ ÎL POMENIM ÎN MOD DEOSEBIT PE SFÂNTUL MUCENIC SEBASTIAN

Și aceasta pentru că am primit din partea Arhiepiscopiei Romano-Catolice de Milano un fragment din sfintele sale moaște. PF Patriarh Daniel ne-a dat binecuvântarea de a primi și scoate la închinare aceste moaște: ele vor fi încrustate în icoana Sfântului Sebastian, fiind scoase la închinare doar în ziua sa de prăznuire, adică 18 decembrie. Sfântul Sebastian s-a născut în cetatea Narvoniei și a copilărit și a învățat carte la Milano. A fost martirizat pe data de 20 ianuarie 287 la Roma, fiind pomenit de ortodocși și greco-catolici în ziua de 18 decembrie, iar de romano-catolici și protestanți pe 20 ianuarie.

Sfântul Sebastian s-a înrolat în armata romană în anul 283 pentru a-și ajuta semenii creștini. Era atât de apreciat de împărații păgâni Dioclețian și Maximian, încât a fost făcut căpitanul gărzii pretoriene, și mai apoi senator. Pe creștinii pe care nu îi putea elibera, fiind prigoană, îi sfătuia să se jertfească pentru Domnul, el însuși fiind dornic să pătimească pentru Hristos. Aștepta doar momentul potrivit pentru aceasta.

Mergea des la Marchelin și Marcu, doi frați care fuseseră prinși și chinuți pentru că-L mărturiseau pe Hristos. Într-o zi, pe când îi sfătuia să nu se închine zeilor, ci să îndure cu bărbăție muncile, a strălucit peste fața lui o lumină dumnezeiască, încât toți s-au înspăimântat. O femeie care-și pierduse de șase ani glasul, și-a recăpătat vocea pentru rugăciunile Sfântului. Și mulți păgâni au dorit să se creștineze.

Nicostrat, păzitorul celor închisi, a ordonat ca toți să fie aduși la el. Sfântul Sebastian le-a dat învățătură mântuitoare, iar Nicostrat i-a dezlegat pe toți ca să fie duși la Sfântul Policarp, preotul, care i-a și botezat. 64 de oameni, împreună cu Claudiu logofătul și cei doi copii bolnavi ai săi, au fost botezați, mulți vindecându-se de bolile ce le aveau.

Aflând eparhul că Marchelin și Marcu nu vor să se închine zeilor, l-a chemat la sine pe tatăl acestora, Tracvilin și au vorbit despre Dumnezeu și cum i-a adus botezul vindecare. Eparhul, bolnav de podagră, a primit pe Sfinții Policarp și Sebastian și învățând de la ei credința cea bună, a sfărâmat idolii la care se închina, pocăindu-se pentru păcatele sale, și așa a fost botezat împreună cu fiul său.

Împăratul Dioclețian l-a chemat pe Sfântul Sebastian și mâniindu-se pentru mărturisirea sa creștină, a poruncit să fie dus afară din cetate, legat de un stâlp, gol, și să-i fie străpuns trupul cu săgeți. Ostașii,

crezând că a murit, l-au lăsat acolo. O femeie l-a dus în casa sa și l-a îngrijit. Făcându-se sănătos, Sfântul s-a dus la Dioclețian, ca să-i arate ce face dreapta credință. Iar împăratul a poruncit să fie prins și bătut cu bețe până la moarte.

Astfel și-a dat Sfântul Sebastian suflul în mâna Domnului, și deși păgânii i-au aruncat trupul în groapa de gunoi, sfântul s-a arătat în vedenie unei femei credincioase, Luchinia, spunându-i să-i ia trupul și să-l îngroape în catacombe, lângă mormintele apostolilor. Și a făcut femeia întocmai.

Catacomba Sfântului Sebastian este cea mai faimoasă din cele 40 de catacombe descoperite la Roma. Numele de catacombă vine din grecescul „kata kimbas” și înseamnă „locul de lângă adâncitură, groapă”, întrucât catacombele se aflau lângă un loc săpat în pământ. Biserica „Sfântul Sebastian” este așezată pe via Appia, în Roma. Construcția din zilele noastre a fost realizată în secolul al XVII-lea, sub Giovanni Vasanzio, pe o veche bazilică din timpul lui Constantin cel Mare. Catacomba de sub biserică datează din primul secol după Hristos. Folosită la început ca loc de îngropare

pentru păgâni, a devenit cimitir pentru creștini la începutul secolului al III-lea.

Din evlavia creștinilor care se rugau Sfântului Sebastian în vreme de calamități, din secolul al IV-lea, catacomba poartă numele acestui sfânt care fusese îngropat aici. La început catacomba s-a numit „Biserica Apostolilor”, pentru că trupurile Sfinților Apostoli Petru și Pavel au fost așezate aici în timpul persecuției lui Vespasian (258) pentru a nu fi defăimate. Constantin cel Mare va ridica un edificiu mult mai mare, pentru a cinsti locul în care au stat moaștele celor doi apostoli. În secolul al VII-lea, catacomba era cel mai mare centru de pelerinaj. Din jurnalul unui pelerin, din anul 638, aflăm: „Pe calea Appia, mergi către Sfântul Sebastian, martirul al cărui trup locuiește în acest loc. Aici sunt și mormintele Apostolilor Petru și Pavel, care au fost așezați aici pentru o perioadă de 40 de ani”. Mărturie stau și inscripțiile de pe pereții încăperii, cu rugăciuni către Apostolii Petru și Pavel. Abia după perioada persecuțiilor, trupurile celor doi apostoli au fost mutate în cele două catedrale care le poartă numele. ❖

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 17 - 24 DECEMBRIE 2017

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 17 decembrie	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 28-a după Rusalii (a Sf. Strămoși după trup ai Domnului / Pilda celor poftiți la cină) - Utrenia, Sfânta Liturghie
Luni 18 decembrie	07 ³⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie - Sfântul Mucenic Sebastian
Miercuri 20 decembrie	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ³⁰	Sfânta Liturghie Sfântul Maslu
Vineri 22 decembrie	ZI ALITURGICĂ 17 ⁰⁰ -19 ³⁰	Vecernie cu Litie, Acatist
Sâmbătă 23 decembrie	07 ³⁰ -09 ³⁰ 18 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie, Parastas cu pomenirea morților Vecernie
Duminică 24 decembrie	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica dinaintea Nașterii Domnului (a Sf. Părinți după trup ai Domnului / Genealogia Mântuitorului) - Utrenia, Sfânta Liturghie

CUM ÎNTÂMPINĂM SĂRBĂTOAREA CRĂCIUNULUI?

„Nașterea Ta, Hristoase,
Dumnezeul nostru,
răsărit-a lumii lumina cunoștinței.
Că întru dânsa cei ce slujeau stelelor,
de la stea s-au învățat să se-nchine Ție,
Soarelui dreptății, și să Te cunoască
pe Tine, Răsăritul cel de sus,
Doamne, Mărire Ție!”

La 25 decembrie, creștinii din întreaga lume celebrează Crăciunul, Sărbătoarea Nașterii Domnului. Este sărbătoarea bucuriei și a înțelegerii întâmpinată prin post și rețineră începând cu 15 noiembrie. Ea este precedată de prăznuirea Intrării în Biserică a Maicii Domnului (Ovidenia), a unor Sfinți: Sfântul Cuvios Paisie de la Neamț; Sfântul Apostol Andrei cel dintâi chemat, Ocrotitorul României și Sfântul Ierarh Andrei Șaguna, Mitropolit al Transilvaniei; Sfântul Ierarh Nicolae, arhiepiscopul Mirelor Lichiei; Sfântul Mucenic Ignatie Teoforul. După Sărbătoarea Nașterii Domnului, întâmpinăm Anul Nou și-l prăznuim pe Sfântul Vasile cel Mare, apoi Botezul Domnului. Soborul Sfântului Ioan Botezătorul încheie Sărbătorile de iarnă. Această expresie împământănită include toate praznicele. În realitate toate aceste sărbători se petrec sub semnul Nașterii Mântuitorului Iisus Hristos.

Cu privire la originea cuvântului Crăciun există mai multe păreri ale lingviștilor. Unii susțin că acest cuvânt provine de la latinescul „creationem” care înseamnă creație, naștere. Alte izvoare istorice ar sugera originea tracică sau slavă. Există și o legendă despre Crăciun, care era stăpânul grajdului (peșterii) în care a fost găzduită Fecioara Maria pentru a naște. Fiind un om crud, își pedepsește soția tăindu-i brațele. Fecioara Maria se roagă și-i pune brațele la loc.

Tradiția și rânduiala Bisericii Ortodoxe de peste două mii de ani statornicește că Sărbătoarea Crăciunului - Sărbătorile de iarnă, poartă o profundă sobrietate. Ele sunt îmbrăcate cu rugăciuni și cântări, cu fapte bune, de milostenie, în care postul este pilonul central. În ultimii ani, unii dintre noi am uitat adevărata semnificație a acestor sărbători, accentul căzând pe aspectul comercial, al consumului și distracției, ori una este bucuria luminată de sărbătoare și alta este cea a exagerării consumului, a părții materiale.

Din punct de vedere istoric, prima manifestare oficială a datei de 25 decembrie ca zi de sărbătoare a Nașterii lui Iisus Hristos datează din vremea împăratului

Constantin cel Mare în anul 325 d H.

În tradiția românească sunt numeroase manifestări religioase și laice. Un loc important este colinda – corindul – un gen muzical-literar deosebit de bogat în spațiul românesc, ce acoperă ca și conținut aspecte religioase și preocupările românului. Colindele sunt interpretate de cete de copii, tineri și maturi; colindătorii simbolizând îngerii care cântau deasupra ieslei în peștera din Bethleem. Colindele religioase se referă la mai multe teme: slăvirea Nașterii lui Iisus („vestea minunată”); patimile Domnului, sacrificarea copiilor de către Irod; Maica Domnului și Sfinții; Crăciunul. Colindele laice se referă la anumite îndeletniciri (pescuit, păstorit), la aspecte din viața omului (feciorie, cătanie, pribegie). Există și colinde moderne, de protest în care se exprimă sentimentele de înstrăinare (Colindul celor fără de țară, Vin colindătorii). Un loc aparte, de o profunzime, pioșenie, milostenie, dar de mare valoare artistică, nestemate ale cuvântului, sunt colindele pe versurile marilor poeți din închisorile comuniste, Radu Gyr fiind cel mai elocvent.

Sunt și alte obiceiuri care se întâlnesc pe parcursul Sărbătorilor de iarnă: Steaua, Irodul (Vișlaimul) - un teatru despre Nașterea lui Iisus - Craii, Mășcații, Căiuții (călușii), Jocul ursului, Dansul Călușarilor, Capra (Turca) etc. Plugușorul vestește Anul Nou, având mai multe variante în toate zonele țării, iar Sorcova este o urare de bine și de belșug. Întâlnim și alte obiceiuri, cum ar fi sacrificarea porcului (de Ignat). Doresc să insist mai mult pe semnificația religioasă a Crăciunului, lucrul cel mai important.

Sărbătoarea Crăciunului (ca și a Paștilor - Învierea Mântuitorului) este o sărbătoare de familie, care are ca moment central participarea în cele trei zile la Slujbele din Biserică, dar și primirea colindătorilor sau

mersul cu colinda. Desigur că nu sărbătoreai cu „tihnă” dacă nu erai spovedit. În copilăria mea, în satul natal Salva, unde familiile erau numeroase, era obiceiul să colinde frații mai mici (maturii fiind cu familia lor) pe cei mai mari, după care mergeau la casa părinților. Se participa apoi la Liturgia Nașterii Domnului și la celelalte din zilele ce urmau.

Un moment deosebit de important pentru familia ortodoxă este prezența în casă cu icoana a preotului, înainte de Crăciun, gest de binecuvântare a casei gospodarului român, iar înainte de Bobotează (sărbătoare așteptată prin post aspru), preotul sfințește cu aghiazmă casa și membrii familiei. La noi în Salva se pune într-un vas apă cu busuioc. Preotul lăsa apă sfințită, după care gazda stropea acareturile cu animale. Acest moment era așteptat cu mare atenție, oamenii încetau activitățile, casa era rânduită, unii făceau ceai cald, oamenii erau îmbrăcați cu haine curate, nu de lucru, iar bărbatul sau un fecior îl conducea pe preot la casa vecină.

Este important să înțelegem că, Biserica Ortodoxă, AZI ca și IERI, ESTE și a FOST, asemeni limbii române, liantul ce a ținut unitatea românilor. Credița în Sfânta Treime, în Iisus și Maica Sa a fost și este tăria acestui neam care, „trântit” la pământ în unele momente istorice, a avut puterea de a se ridica de fiecare dată!

Un colind răsună de mii de ani în sufletul românilor: „Răsună înspre seară / Al clopotelor cânt / Căci vine, vine iară / Hristos pe-acest pământ.” Aceasta este cântarea de bucurie, recunoștință și speranță, de laudă a lui Iisus, a Fecioarei Maria, a Sfinților, pe care românii o înalță spre ceruri!

Să aveți un Crăciun fericit, cu Domnul în noi și cu noi! ❖

Prof. Clement Gavrilă-Sălăuța